

Στις 31.10.2004 έγιναν στη Συναγωγή Τρικάλων τα αποκαλυπτήρια αναθηματικών πλακών με τα ονόματα των 139 Εβραίων των Τρικάλων και της Καρδίτσας, που συνελήφθησαν στις 24 Μαρτίου 1944 στα Τρίκαλα και αφανίστηκαν στο Ολοκαύτωμα.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν ο πρόεδρος του ΚΙΣ κ. Μ. Κωνσταντίνης, ο πρόεδρος και η αντιπρόεδρος της Ι.Κ. Λάρισας κ. Μόρις Μαγρίζος και κα Ρίτα Μωυσή, οι πρόεδροι των Ισραηλιτικών Κοινοτήτων Βόλου, Ιωαννίνων και Κέρκυρας κ.κ. Ραφαήλ Φρεζής, Μωυσής Ελισάφ και Λίνος Σούσης, καθώς και ο εκπρόσωπος της Ι.Κ. Αθηνών κ. Ηλίας Νεγρίν. Επίσης, πλήθος τρικαλινών στην καταγωγή που διαμένουν σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας και του εξωτερικού, όπως η κα Λουίζα Λεβή - Φράιφελντ, επιζήσασα όμηρος που σήμερα ζει στο Βέλγιο. Στην εκδήλωση συμμετείχαν ακόμη περίπου 200 ομόθρησκοι από τη Θεσσαλονίκη, τη Λάρισα, το Βόλο και την Αθήνα.

Το Δ.Σ. της Ι.Κ. Τρικάλων, με επικεφαλής τον πρόεδρο κ. Ιάκωβο Βενουζίου και τον πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής κ. Βίκτωρα Βενουζίου υποδέχθηκαν και καλωσόρισαν τους επισκέπτες.

Η τελετή ξεκίνησε με χαιρετισμό του προέδρου της Ι.Κ. Τρικάλων, ο οποίος αναφέρθηκε στην περίοδο της Κατοχής και στο Ολοκαύτωμα. Ο κ. Βενουζίου χαρακτηριστικά τόνισε μεταξύ άλλων "... Την κάθε ημέρα της ζωής μας ας αφιερώνουμε μια στιγμή στην ανάμνηση του μεγάλου κακού. Διότι αυτό που συνέβη δεν ήταν απλώς μια καταστροφή. Ήταν η κρίση της ιστορίας και του ανθρώπου... Πολύ περισσότερο στις μέρες μας που βλέπουμε να αναβιώνουν τα φρικιαστικά φαινόμενα του παρελθόντος να αμφισβητούν το Ολοκαύτωμα και να προβαίνουν σε τρομοκρατικές ενέργειες σε Συναγωγές και πνευματικά κέντρα εβραϊκών κοινοτήτων στην Ευρώπη. Θύμα τέτοιων επιθέσεων υπήρξε και η μικρή μας, πλέον, Κοινότητα, με ενέργειες αγνώστων που βεβήλωσαν με ναζιστικά σύμβολα τη Συναγωγή μας και τους τοίχους του νεκροταφείου μας. Ιδιαίτερα το τελευταίο εκτός από την εξωτερική και εσωτερική βεβήλωση υπέστη και τρομακτικούς βανδαλισμούς και καταστροφή σε περισσότερα από 300 μνημεία". Ο πρόεδρος της Ι.Κ. Τρικάλων συνέχισε την ομιλία του αναφερόμενος στη σημερινή δράση και στις ανάγκες και τις υποχρεώσεις της Ι.Κ. Τρικάλων.

Στη συνέχεια έγινε το άνοιγμα του Εχάλ και ο Σοφολογιώτατος Ραββίνος Λάρισας κ. Ηλίας Σαμπετάι έψαλε την Ασκαβά, επιμνημόσυνη δέηση για τα θύματα του Ολοκαυτώματος.

Ακολούθησε σύντομη ομιλία του προέδρου του ΚΙΣ κ. Μ. Κωνσταντίνης, ο οποίος μεταξύ άλλων τόνισε: "...Οι Ισραηλιτικές Κοινότητες Τρικάλων και Καρδίτσας θυμούνται και τιμούν σήμερα τους ομοθρήσκους, γονείς, αδέρφια, συγγενείς, που θανατώθηκαν στα χιτλερικά στρατόπεδα. Τιμούν εκείνους που, ανυπεράσπιστοι, έχασαν τη ζωή τους για μόνο τον λόγο της θρησκείας τους...

Η τελετή που γίνεται σήμερα αποτελεί δίκαιη τιμή για τα θύματα του Ολοκαυτώματος και υπηρετεί την ιστορική μνήμη. Εκφράζω τα από καρδιάς συγχαρητήρια του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος, προς τον πρόεδρο κύριο Ιάκωβο Βενουζίου και το Διοικητικό Συμβούλιο της Ισραηλιτικής Κοινότητας Τρικάλων, καθώς και τον κ. Βίκτωρα Βενουζίου για την άξια πρωτοβουλία τους..."

Κύριος ομιλητής της εκδήλωσης ήταν ο πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής κ. Βίκτωρ Βενουζίου, ο οποίος μίλησε με θέμα: "Το χρονικό της απαγωγής των Εβραίων Τρικάλων - Καρδίτσας". Ο κ. Β. Βενουζίου έκανε μία εμπεριστατωμένη ιστορική αναδρομή με βάση τις βιβλιογραφικές πηγές που αναφέρονται στην εβραϊκή παρουσία στην περιοχή και ιδιαίτερα τόνισε την περίοδο της Κατοχής και του διωγμού. Επίσης, υπογράμμισε το μεγάλο έργο της αναστήλωσης του εβραϊκού νεκροταφείου Τρικάλων. Και ολοκλήρωσε την ομιλία με τα εξής:

"...Σήμερα με αυτήν την σεμνή και απέριτη τελετή, τη γεμάτη κατάνυξη και δέος, αποκαλύπτουμε τα ονόματα των 139 ομοθρήσκων μας που βρήκαν οικτρό θάνατο στα απαίσιας μνήμης Γερμανικά στρατόπεδα του αίσχους και της ντροπής, του Αουσβιτς - Μπιρκενάου. Τα ονόματα αυτά είναι χαραγμένα σε μαρμάρινες πλάκες ως ελάχιστο δείγμα αγάπης και σεβασμού προς τα γλυκά πρόσωπά τους αφού δεν απέμεινε τίποτε για αυτούς, ούτε μία σπιθαμή εδάφους για να αποθέσουμε ένα λουλούδι και αφού ακόμη και οι στάχτες των καμένων κορμιών τους σκορπίστηκαν στα πέρατα της αφιλόξενης πολωνικής γης.

Τις μαρμάρινες αυτές πλάκες, 61 χρόνια μετά την Γερμανική λαίλαπα, παραδίδουμε σήμερα στις επερχόμενες γενεές για να μην ξεχάσουν ποτέ το έγκλημα που έκαναν οι απόγονοι των Ούνων στα αδέρφια μας και σε όλους τους ομοθρήσκους μας της κατεχόμενης Ευρώπης και για να αποτελούν εις το διηνεκές ένα μόνιμο Μνημόσυνο.

- Καντίς".

Στη συνέχεια έγινε το συμβολικό άναμμα τριών κεριών από επιζώντες ομήρους των ναζιστικών στρατοπέδων. Τα κεριά άναψαν η κα Λουίζα Α. Λεβή - Φράιφελντ, η κα Νάκη Ματαθία - Μπέγα και ο κ. Ερρίκος Σολομών Χαλέγουα.

Την εκδήλωση χαιρέτισαν με μηνύματά τους ο κ. Νισήμ Βενουζίου, από τη Νέα Υόρκη και ο κ. Ισαάκ (Ζάκης) Ναχμίας από τη Γενεύη.

Στη διάρκεια της εκδήλωσης έγινε η παρουσίαση λευκώματος του εβραϊκού νεκροταφείου Τρικάλων. Πρόκειται για την καταγραφή των τάφων του νεκροταφείου, με πλήρη στοιχεία και φωτογραφίες για τον καθένα από τους 370 τάφους του νεκροταφείου. Το έργο της συλλογής των στοιχείων και της επιμέλειας της έκδοσης έκανε με σχολαστικότητα ο κ. Βίκτωρ Βενουζίου.

Από την ομιλία του προέδρου της Ι. Κ. Τρικάλων

Στιγμιότυπο από τα αποκαλυπτήρια